

Geef ons heden

In ons nummer van 24 Mei j.l. zetten wij in het artikel „Honger en Voedselmonopolie” uiteen, hoe in ongeveer de gehele wereld en als ergste voorbeelden, in Duitsland, Italië en Frankrijk de bevolking (dus grotendeels de arbeidersklasse), de grens van het bestaansminimum had bereikt. En dat alles, wat de heersende klasse onderneemt, om te trachten daarin verbetering te brengen, o.a. door het instellen van een Voedselraad of andere instanties, met mooie namen als F.A.O. en I.F.A.P. en wat daarvoor al geprobeerd is zonder succes. Zonder succes moet zijn. Want het gaat er bij deze instellingen niet om, de hongerende bevolking aan voedsel te helpen, zonder meer. Aan de export van de noodzakelijkste levensbehoeften naar de verschillende landen, zijn voorwaarden en belangen verbonden. Wij schreven dat „politieke invloedsfeer”, „politieke en economische transacties” daarbij de voornaamste rol speelden. Zoals bij alles, wat zich in deze kapitalistische maatschappij afspeelt, is het het winstmotief, wat in dezen de doorslag geeft.

Overigens is het volstrekt niet nodig, ver van huis te gaan, om te ervaren, hoe in het kapitalistisch systeem, geen behoorlijke ordening in de voedselvoorziening kan gebracht worden. Het onzinnige, onsystematische in de voedselproductie, demonstreert zich wel heel sterk door hetgeen we op de groenteveiling zien gebeuren, want in de Vaderlandse Pers kunnen we herhaaldelijk lezen, hoe grote voorraden doorgedraaid en vernietigd worden. En dat, terwijl zowel in ons land als elders, duizenden snakken naar verse groenten.

toch met die geringe productiviteit van de arbeiders nog wel los te lopen.

Ook de machinefabriek van Stork te Hengelo heeft niet zo kwaad geboerd. Over 1946 werd, na afschrijving van f 1.094.000.—, nog een winst gemaakt van f 735.000.—. Eigenlijk dus een brutowinst groot f 1.735.000.—. Over 1947 zegt men, kan het resultaat met vertrouwen tegemoet worden gegaan, mede gezien de gang van zaken in de reeds verlopen maanden van 1947. De fabriek is zeer ruim van orders voorzien.

Laten wij het voorlopig bij deze twee. Naar gelang de jaarverslagen bekend worden gemaakt, hopen wij er nog nader op terug te kunnen komen. Deze twee verslagen doen echter reeds zien, dat wij, Twentenaars, heus nog wel fier in het rond kunnen blikken en bij Holland niet achter blijven. Ook wij dragen ons steentje aan de wederopbouw bij.

De arbeiders, vraagt U, hoe het daarmee staat? Ja ziet U, daar draait het juist om. Die doen voorlopig één ding daar goed. Kankeren. Kankeren op dit en kankeren op dat, doch door al dat

Maar hier gaat het ook weer niet om de behoeften, maar om de winst. Het kweken en omzetten van veldproducten is een kapitalistisch bedrijf. De op de veiling aangevoerde producten moeten een minimum prijs opbrengen. Maar die prijs moet zo berekend zijn, dat de winst onder alle omstandigheden verzekerd is.

Tussen het veld, waar het gewas gekweekt wordt, en de tafel van de consument bevinden zich een aantal instaties, die alle aan de groente verdienen moeten. En ten slotte zijn het dan de verbruikers (dat zijn in hoofdzaak de arbeiders, want die vormen het grootste deel van de bevolking), die dat alles moeten opbrengen. En zo ze dat niet ten volle kunnen, omdat wel de prijzen, in verhouding bijv. tot die van voor de oorlog, verveelvoudigd zijn, maar de lonen, naar dienzelfde maatstaf, niet, dan eten ze maar minder of geen groente. Want, al is de aanvoer op de veiling ook nog zo groot, beneden de minimumprijs kan daar niet verkocht worden, aangezien dan het winst-percentages onmiddellijk zou dalen. Dus liever doordraaien en vernietigen, dan goedkopere producten op de markt brengen. Daarom is iedere storing, die de winst bedreigt, uit den boze.

Groeit het gewas, zoals in de laatste weken, door het gunstige weer te snel, dan is de aanvoer groter dan normaal, maar wordt door de handelaren niet afgenomen, daar zij hun eventueel grotere voorraad toch niet zouden kwijttraken, want ook de huisvrouwen, we doelden daar reeds op, zijn aan een minimum gebonden, en dat is het gezinsloon. De huismoeder kan zich de weelde van vijf vier kroppen sla à 35 cent per stuk (die

kankeren vergeten zij één heel voornaam ding. Dat al dat kankeren op anderen niets helpt. Dat ze het alleen zelf kunnen en zullen moeten doen. En dan natuurlijk niet alleen als individuen, doch gezamenlijk, als bedrijfsseenheid. Zelf in de bedrijven de bedrijfskernen opbouwen, zelf in de bedrijven de arbeiderseenheid tot stand brengen. Dan hoeft men niet langer te kankeren, doch dan kan men daan stellen. Dan heeft men zelf een wapen gesmeed, door middel waarvan men zeggenschap over de productiemiddelen bevechten kan. Dan eerst kan er een tijd komen dat men kan zeggen:

Ook in Twente gaat het goed!

Werft nieuwe abonnees voor „Spartacus”

voor-oorlogs berekend, hoogstens 8 cent zouden moeten kosten), niet veroorloven, aangezien haar wekelijks huishoudgeld met de verhoogde prijzen, geen gelijke tred heeft gehouden.

Of wordt, zoals dat enige tijd geleden gebeurd is, de export van veldgewassen naar Engeland plotseling stopgezet, omdat ook daar de groenteteler en -handelaar winst moet maken en de Engelse regering meent, op deze wijze het inlandse groentebedrijf te kunnen stimuleren, dan is dit weer oorzaak, van een overvloed op onze markten. Een overvloed, die, om dezelfde redenen, evenmin de binnenlandse consument ten goede komt, terwijl de Engelse arbeiders ook best wat meer van het vitaminerijke voedsel zouden kunnen gebruiken. En de enige raad, die het kapitalisme voor dit probleem weet, is vernietiging.

Het „geef ons heden” wordt nog in vele talen, ook door de kapitalisten geboden. Maar de nadruk wordt door hen wel heel sterk op „ons” gelegd. En als het „geven” niet vlug genoeg gaat, wordt er eenvoudig „genomen”. Genomen, om in de bijbeltermen te blijven, van hem, „die niet heeft”.

De oplossing kan alleen komen, indien de productie uitsluitend gericht is op de behoefte en het winstmaken daarbij verval.

En wie zouden beter in staat zijn, deze oplossing tot stand te brengen, dan zij, die onmiddellijk belang hebben bij een evenwichtige productie en distributie?

Het kapitalisme geeft in elk opzicht blijk in deze materie te kort te schieten. Een communistische maatschappij alleen zal capabel zijn ons „ons dagelijks brood” in welke vorm ook, te verzekeren.

Nog meer Democratie!

In Het Parool van 7 Juni vonden we het volgende:

Alles apart

Architect Rein H. Fledderus vertelt in een beschrijving van de Tennessee-vallei (waar een groots waterwerk is gebouwd. Red. Sp.) in „Bouw”.

„Met prachtige bronzen letters, staat het in een wachtstation; gebouwd door de democratie voor het volk van de Ver. Staten en daaronder zijn twee fonteintjes. Boven het ene staat „White” (Blanken. Red. Sp.) en boven het andere „Coloured” (Kleurlingen. Red. Sp.) en dat laatste is het fonteintje, waar de negers alleen uit mogen drinken evenals er ook, zoals overal in het Zuiden, aparte toiletten en W.C.'s voor negers zijn. Raar volk, die Amerikanen!”

Tot zover Architect Fledderus. Wij zouden er hem op willen wijzen, dat dit „rare volk” nog iets speciaals voor de negers heeft en dat is het lynchen.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te Afdam

Amerika blaast verzamelen.

Vijf jaren is er gevochten, te land, ter zee en in de lucht, om de vrede, de vrijheid en tegelijk met deze, de welvaart aan de volkeren terug te geven. Ja, beter nog. Niet alleen het terugbrengen van de oude toestand stond op het programma, maar het terugbrengen van de goede, ouwe tijd zonder de vele en grote gebreken, die aan de vooroorlogse maatschappij kleefden. Na deze oorlog zou pas het echte duizendjarige rijk beginnen. Zo beloofden het de staatslieden en propagandisten van de tegenstanders der asmogendheden.

Sinds het uitbreken van de vrede is er nu ruim twee jaar verstreken. Van de beloften is niets ingelost, de verwachtingen zijn in rook vervlogen. De wereld leeft weliswaar niet meer onder de loodzware druk der totale oorlogsvoering, maar hiervoor in de plaats is over de massa een onzekerheid gekomen en een gebrek aan geloof in een goede toekomst, die gevaarlijk kunnen zijn. Wij denken hierbij aan de onontkoombare strijd die de werkende massa moet voeren om de vernieuwde scherpe uitbuiting en onderdrukking te weerstaan en een derde wereldoorlog, die reeds dreigt, te voorkomen. Om de strijd tegen het wereldkapitaal goed te kunnen voeren is het immers nodig, dat de werkende mensheid een vast vertrouwen heeft in eigen kracht en deze kracht durft in te zetten voor de verovering van een nieuwe maatschappijorde, waarvan zij, de werkers, de dragers en de organisatoren zullen moeten zijn.

De tegenpartij is bezig zijn krachten te organiseren. De tegenstellingen in de oorlogse wereld hebben zich samengebonden en toegespitst in één grote: de strijd om de wereldheerschappij tussen het Anglo-Amerikaanse en het Russische blok. De strijd tussen de democratische vrijheid en de communistische gemeenschap, zoals zij het ieder van hun kant zeggen, de strijd tussen de kapitalistische uitbuiting en de stalinistische staatsdictatuur, zoals ze het van elkaar noemen. Voor dat deze machtsstrijd zich even-

wel in volle kracht kan ontplooiën moeten alle beschikbare hulpmiddelen worden georganiseerd, opdat zij vlot en vaardig aan het bevel van het opperste, centrale gezag gevolg geven. De afzonderlijke naties en van deze in het bijzonder de werkende massa's, moeten zich scharen onder de banier van een der grote machten.

In dit artikel zullen we ons niet bezig houden met de Russische methoden om tot dit doel te geraken, maar met de pogingen die het Amerikaanse kapitaal in Europa doet, om tot dit tweeledige doel te komen.

We laten dus ook terzijde de nauwere samenwerking tussen Noord- en Zuid-Amerika en de Amerikaanse politiek in Japan, China, Indonesië.

We willen thans slechts de aandacht vestigen op de zogenaamde Trumadoctrine en op de mogelijkheid, dat een hulpverlening aan Europese landen zal worden georganiseerd in de trant van de Leen- en pachtwet uit de oorlogsjaren.

Een persbericht meldt, dat het diplomatieke opperbevel van generaal Marshall bezig is met de uitwerking van een vierjarenplan om het totalitaire systeem en het communisme in Europa „met wortel en tak” uit te roeien en toch tegelijkertijd een duurzame bijlegging van de Russische-Amerikaanse geschillen mogelijk te maken.

Het eerste deel van dit plan zou ten doel hebben verlichting te brengen aan die landen, die, gelegen buiten het machtsbereik van Rusland, toch door diens houding onder voortdurende druk staan en waar hierdoor een „normale ontplooiing van de nationale krachten” wordt geremd. „De V.S. stellen zich ten doel te voorkomen, dat nog meer „vrije

Uit de inhoud:

1. Op een schoen en een slof . . .
2. Waar vrouwen over spreken.
3. Het heilige Rusland! (II)
4. Beginselverklaring van Duitse revolutionairen.

volken” tegen hun wil totalitaire regimens opgedrongen krijgen.”

Het volgende punt betreft het scheppen van ordelijke en betere economische omstandigheden, in de door het „communisme bedreigde landen.” Als deze dingen dan bereikt zijn, zal het politieke hoofdkwartier van Rusland wel beseffen, zo neemt men aan, dat het na de oorlog opgekomen „communistiche getij” aan het wegebben is en de tijd gekomen is voor een ware vredesregeling tussen de V.S. en S.U.

Tegelijk wordt vanuit de V.S. aan Europa te kennen gegeven, dat Amerika wel op ruime schaal allerlei hulp wil verlenen, als de Europese landen, die deze hulp begeren, maar een gezamenlijk, Europees plan maken en, liefst onder leiding van de Amerikanen, er naar streven om in hun landen „definitief” orde op de zaken te stellen. Dus geen hulp bij wijze van noodoplossing, maar wel royale steun bij het weer echt op gang brengen van het economische leven.

Laten we eens zien wat de achtergrond van al deze dingen is. Over het geheel genomen is de productiecapaciteit van de V.S. thans bijna twee keer zo groot als voor de oorlog. De producten kunnen lang niet allemaal voor eigen gebruik of voor gebruik in het Amerikaanse werelddeel verkocht worden. De verhouding tussen lonen en prijzen maakt het ook in de V.S., aan de brede massa onmogelijk, om meer van het totale maatschappelijke product af te nemen, dan het in de daar gegeven omstandigheden geldende minimum. Door de opheffing na de oorlog van de Leen- en pachtwet moesten alle voormalige bondgenoten de Amerikaanse goederen contant of uit de hun verstrekte leningen betalen. Daar komt langzamerhand een einde aan. Reeds wordt in Amerika openlijk gesproken van een economische depressie. Vele kleine fabrieken zijn al failliet gegaan en hij de arbeidsbureaus zijn reeds meer dan twee en half miljoen werkzoekenden ingeschreven. Van een crisis is nog geen sprake, maar zover willen de Amerikaanse machthebbers het ook niet laten komen.

Duidelijk zien zij de voorsprong, die ze op economisch terrein hebben en die zullen ze gebruiken ook.

Op een schoen en een slof.

De mensen met wie ik omga verdienen bijna allen een behoorlijk loon. U begrijpt wel, wat ik met behoorlijk bedoel? Precies, niet beneden een gulden per uur. Ik weet wel, dat er heel grote groepen arbeiders zijn, die daar nog lang niet aan toe zijn, maar die hebben dan ook een onbehoorlijk loon. Ik heb het niet over die lui, die ver boven die gulden uitkomen, want daar zijn er niet zo heel veel van. En met dat soort zeldzame mensen heb ik geen omgang. Ik bedoel dus mensen, die een loon hebben, dat volgens de krantenberichten van enige tijd geleden voldoende is om alle bonnen om te zetten in levensbenodigdheden. Neen, toch niet; wacht even. Wij hebben nog bijna alle textielpunten en met de schoenenbonnen zijn wij ook niet zo vlot met inwisseling. Daar moet ook nog geld bij, zie je. Neen, paling eten wij niet en van aardbeien een keer een kleine portie. Die dingen zijn niet op de bon, dus horen er eigenlijk niet bij. (Mijn vrouw kijkt over mijn schouder bij het schrijven en zegt, dat de textielpunten nu aardig zijn opgeruimd dank zij het consumentencrediet en dat ik er dus naast ben. Maar dat ontken ik, want het bewijst juist, dat textiel aankoop niet uit het loon kan gebeuren.)

Om terug te komen op de mensen met het behoorlijke loon: bij allen zie ik of ik hoor het van ze, dat ze maar net de eindjes aan elkaar kunnen knopen en als er eens wat bijzonders gebeurt is hun hele

Zij hebben reeds teveel geld aan het buitenland geleend en in buitenlandse ondernemingen gestoken, om dat zo maar te laten schieten. Beter is het, de schuldenaars te helpen weer een goed functionerende uitbuitingsmaatschappij op te bouwen, zodat ze wellicht dan aan hun totale verplichtingen kunnen voldoen. In hun eigen land is geen beleggingsmogelijkheid meer voor de opgehoopte ondernemerswinsten. We zeiden reeds, daar heerst een depressie. Maar het kapitaal is er niet om werkeloos opgetast te blijven liggen; daar moet mee gewerkt worden. De bestaande fabrieken moeten op volle kracht kunnen blijven doordraaien en de daaruit vloeiende winsten, die niet geheel door de ondernemers en de staat worden verbruikt, moeten opnieuw in de productiekringloop worden gebracht. Het enige nog voor de hand liggende middel is de export van kapitaal. Op welke wijze dat ook geschiedt, de gevolgen zijn dezelfde. Afname van Amerikaanse goederen door Europa is dan verzekerd en de Amerikaanse bezittende klasse wordt op steeds groter schaal belanghebbende en deelnemer aan de uitbuiting der Europese arbeidskracht.

Vanzelfsprekend moeten, vóór dat de financieel-economische expansie van het Amerikaanse bedrijfsleven over

huishoudrekening in de war en duurt het reuze lang voor ze er weer uit zijn.

Je vraagt je wel eens af, hoe die minimumliders het dan wel redden, vooral als ze flink van de kindertjesboom hebben geplukt. Maar daar wou ik het deze keer niet over hebben. Dan ben je zo bezig over „ontvreemding”, over „sociale onrust”, over „opruij”, over „stakingsgolven”.

Ik lees verschillende kranten en weet nu waartachtig niet meer in welke ik het heb gelezen. Maar ik heb dan gelezen van een aantal gesprekken, die de buitenlandse correspondent van een dagblad hadden gevoerd met arbeidersgezinnen in de verschillende hoofdsteden van Europa. Jammer genoeg niet met de arbeiders uit alle hoofdsteden.....

Voor die gesprekken waren in 't algemeen geschoolede arbeiders uitgezocht, die toch wel het u bekende behoorlijke loon ontvingen. En al die „geïnterviewde”, geschoolede arbeiders in de hoofdsteden vertelden, dat zij er feitelijk niet van konden rondkomen (ik bedoel natuurlijk hun huisvrouwen). Zij moesten of zelf overwerk verrichten of bijwerk aannemen in hun vrije tijd of hun vrouwen moesten er bij uit werken gaan. Meen nu niet, dat dit alleen geldt voor de mensen in de verslagen landen of in de uitgeplunderde of kapot gebombardeerde steden, neen, de arbeiders uit de landen die niet hebben geleden onder de oorlog, vertelden zo ongeveer hetzelfde. Enne..... vergeet

Europa zijn loop kan nemen, aan enige voorwaarden zijn voldaan. Er moeten garanties worden geschapen, dat de verlenen hulp wordt aangewend voor de opbouw van het productieapparaat en niet voor de leniging van de noden der bevolking. Dat heeft Uncle Sam door de aard van zijn leveranties echter grotendeels in de hand. Een andere voorwaarde is, dat een politieke organisatie in het leven wordt geroepen, die een „rustige en regelmatige” uitbuiting van de werkende bevolking mogelijk maakt.

Een derde belangrijke voorwaarde is, dat het kapitaal zich slechts kan ontplooiën in een vrije wereld. Met vrije wereld wordt dan bedoeld de vrijheid van elke ondernemer om kapitaal op te nemen en in zijn bedrijf aan te wenden en de winst te delen met de buitenlandse geldschiet. Of de vrijheid van de afzonderlijke staat om gelden op te nemen en te gebruiken voor het nationale bedrijfsleven of voor andere nationale belangen, en langs de omweg van de staatsorganisatie aan de buitenlandse verplichtingen te voldoen. De in deze zin bedoelde vrijheid is dus het vrij zijn van afhankelijkheid van Rusland, maar tegelijk de (enigszins gecamoufleerde) afhankelijkheid van de Verenigde Staten van Amerika.

niet, dat die gesprekken werden gevoerd twee jaren na Victory-day! (Je gaat je zo langzamerhand afvragen wie er nu precies victorie hebben gekraaid!)

Zonder veel moeite kunnen wij dus constateren, dat het levenspeil, zelfs van de geschoolede arbeiders, die toch de ruggegraat vormen van de bedrijven, laag is. En steeds maar weer wordt de werkende bevolking aangespoord harder te werken en toch genoeg te nemen met zo weinig mogelijk levensbenodigdheden en levensvreugde. Er wordt dan steeds nadrukkelijk bij verteld, dat dit toch maar tijdelijk is. Het zou er om gaan, de oorlogsschade te herstellen, de achterstand in te lopen, het gemeenschappelijke leven weer op te bouwen en dan zou het (ook!) voor de werkers (weer?) goed zijn te leven. Wissels op de toekomst..... Op wat voor een toekomst? Zullen de wissels ooit gehonoreerd worden? Kunnen ze wel ooit voldaan worden? Laten we proberen de zaak eens wat grondiger te bezien.

Opbouw van het bedrijfsleven, verbetering van de bestaande fabrieken en productie-methoden, het vestigen van nieuwe industrieën, mechanisering van de landbouw, vraagt bij de huidige stand van de techniek een enorme hoeveelheid kapitaal. Waar moet dat vandaan komen? Van de beleggers, van de bezittende klasse. Ja, maar hun beschikbare, vloeibare kapitalen zijn bij lange na niet voldoende voor de ontzaglijke investeringen, die nodig zijn. Voor de aankoop op de wereldmarkt van al het benodigde is, nu en steeds opnieuw, enorm veel kapitaal nodig. Bijna alles moet van de grond af

Het Amerikaanse kapitaalsbelang eist, dat de grenzen van deze vrije wereld zo wijd mogelijk worden uitgezet. Het behoeft de gehele wereld voor de expansie van zijn productie-organisatie, voor zijn productie om de winst. Daarom moet het een politiek van machtsuitbreiding voeren en eisen, dat overal rust en orde wordt hersteld. Daarom voeren de V.S. een grootscheepse propaganda tegen Rusland en tegelijk tegen de opstandigheid van de arbeidende bevolking in de landen, die de Amerikaanse hulp niet kunnen ontberen.

In deze gehele situatie ligt opgesloten, dat de werkende mensheid uiteindelijk niets te winnen heeft bij de opbouw van de nationale economie, van de Europese huishouding of van een wereldorganisatie. De gehele productie en maatschappelijke organisatie wordt afgestemd en blijft afgestemd op de productie om de winst en vergroting van de macht van de heersende klassen, ondanks alle schone lofzangen op vrijheid en democratie van de hofzangers.

De tijd is echter niet meer ver waarin alle gekweel zal worden overstemd door het gedruis van de klassenstrijd of het brullend geweld van een nieuwe imperialistische botsing.

worden vernieuwd, omdat het ook technisch verouderd is. Met een verouderd productie-apparaat is de strijd om de winst in de wereld van te voren tot mislukking gedoemd. Vernieuwing, ja, juist op dit gebied, is een eerste eis.

Waar moet de bezittende klasse en de staat thans en ook in de toekomst het kapitaal vandaan halen? Waar ze het andere ook vandaan hebben gehaald: uit de levende arbeidskracht. Met behulp van de modernste productie-methoden en organisatie moeten zij uit de arbeid der werkende bevolking de grootst mogelijke meerwaarde halen. De productiviteit van de arbeid wordt tot een hoge graad opgevoerd. Zo weinig mogelijk arbeidskracht wordt aangewend in de bedrijven voor de directe levensbenodigdheden. De distributie blijft. Dat is de planmatige rantsoenering van de brede massa. Van de ontzaglijke productie-mogelijkheden profiteert deze niet. Zij blijft staan op het minimum, dat nodig is om te leven en te werken. Dat moet; aan hogere eisen kan niet worden voldaan. De eisen van de nieuwe investeringen zijn daarvoor veel te enorm. Maar daar komt zo nog het een en ander bij. Voor de productie zijn voornamelijk de grote, moderne bedrijven van belang. Al is het waar, dat in het kleinbedrijf nog vele arbeiders werken, in het totaalproduct der maatschappij overheerst verreweg het aandeel, dat de grote, bedrijven leveren. Producten van de moderne techniek kunnen alleen in grote ondernemingen worden gemaakt. Deze grote bedrijven hebben niet alleen een uitgebreide staf van technisch — en administratief personeel nodig voor de bedrijfsvoering als zodanig, maar grotendeels voor de speciale eisen, die de kapitalistische productiewijze stelt.

De grote bedrijven hebben alle speciale afdelingen voor onderzoek en verbetering hunner producten en productiemethoden. Zij hebben allen afdelingen voor planmatige samenwerking van hun bedrijfsonderdelen, want die komt bij het huidige systeem niet vanzelf, door het initiatief van de werkers bijvoorbeeld, tot stand. Zij hebben allen inkoopafdelingen en verkooporganisaties. Zij allen hebben deze dingen, ondanks hun onderlinge aanéensluiting, omdat toch elk bedrijf op-zich-zelf de strijd voert om goedkope aanschaffing van grondstoffen e.d., rationele productie en efficiënte bedrijfsvoering en natuurlijk een verzekerde afzet tegen goede prijzen, omdat elk bedrijf er is om de bezitters van het er in gestoken kapitaal hun renten en dividenden te leveren in de allereerste plaats. Afgezien van de noodzakelijke bijdragen, die de ondernemers zelf rechtstreeks of via de staatsmachinerie aan de opbouw moeten bijdragen, moeten uit de meerwaarde van de productieve arbeid dus een hele reeks van niet-productieve werkzaamheden worden betaald. Hierbij moeten wij ook nog denken aan het bankwezen in al zijn gedaanten. Het hoog georganiseerde kapitalisme heeft, buiten

het eigenlijke bedrijfsleven van productie en distributie, een financieel organisme nodig van grote omvang.

Het staatsapparaat zelf is ook een duur paardje op stal. Reeds vóór de oorlog ging de staat zich door nood-wetgeving bemoeien met allerlei zaken, die vroeger niet op zijn terrein lagen. In de oorlog is het apparaat op grootscheepse wijze uitgebreid en al is er na de oorlog geroepen om verkleining van het ambtenaren-corps, de steeds dieper gaande en zich verder uitstreckende bemoeienis van de staat met de gehele „volkshuishouding”, eist een uitbreiding van allerlei regeringsbureaus. Dit is onontkoombaar, omdat aan de staat de taak is toegevalen, leiding te geven aan het gehele proces van wederopbouw. Geloof u, dat later de verworven machtsposities zullen worden prijsgegeven? Neen, het apparaat van de overheid, die ook al weer in de eerste plaats de belangen van het kapitaal moet behartigen, drukt ook als een last op het meerwaardefonds. Maar dat is nog niets, vergeleken bij de lasten, die het militaire apparaat medebrengt. De oorlog is afgelopen, maar herinnert u zich de enorme kosten die alle staande legers en hun moderne uitrustingen de bevolkingen opleggen? Is het ook bekend wat er gespendeerd wordt aan de onderzoekingen naar nieuwe wapenen? Bezien we de zaak nog eens in het algemeen.

De ontzaglijke opbouw op een nieuwe basis van het bedrijfsleven vereist in alle landen, dat de arbeiders tot een minimum bestaan worden veroordeeld. Dat geldt ook voor Amerika, omdat de heersende klasse daar, deelneemt aan de opbouw in de overige delen van de wereld. De organisatievormen van dit bedrijfsleven eist een enorm brok van het resultaat van de productieve arbeid. De arbeid

wordt grotendeels gericht op de eisen die de heersende klassen voor zichzelf stellen en op de eisen die hun strijd om meer winst, meer bezit, meer macht, stelt.

Nu reeds kunnen we vaststellen, dat geleide economie geen socialistische economie is en nu reeds kunnen we voorspellen, dat, als de geleide economie een onderdeel is van een democratisch-socialistische maatschappij-organisatie of van een stalinistisch totalitair regime, de grondslagen der samenleving, waaruit alle verhoudingen voortvloeien, zich niet zullen hebben gewijzigd. Blijven zal de onteigening van de producent, zodat hij slechts een minimum voor zich en de zijnen houdt. Al het overige uit de geweldige productiviteit van de arbeid zal toevallen aan de heersende klassen voor de behoeften van hun heerschappij. Hoe zij zich ook hebben georganiseerd, hoe zij zich ook noemen, vanwaar zij ook komen, het maatschappelijk organisme draait in de eerste plaats voor hén. Laten we de wezenstrekken van de huidige maatschappij onaangetast, dan zal onder allerlei vermommingen de uitbuiting van de werkers en hun maatschappelijke onderdrukking, voortgang vinden tot het bittere einde.

Wij zijn met zijn allen op een schoen en een slof op weg naar de opbouw van het kapitaal en van de macht der oude en nieuwe heersers, totdat hun gehele bouwwerk in crisis of oorlog weer zal kraken in al zijn voegen. De nieuwe oorlog dreigt het meest. Slechts één macht kan de wereld redden: de eensgezinde strijd van alle werkers tegen uitbuiting en onderdrukking en voor een samenleving waarin de arbeid van allen is gericht op het levensgeluk van allen.

Waar vrouwen over spreken.

Het gesprek, waarvan hieronder de weergave volgt, werd in de afgelopen week gehouden op een Amsterdams maatconfectie-atelier, waar ongeveer dertig vrouwen werken.

„Zeg, hebben jullie gelezen, hoe in Frankrijk de arbeiders steeds meer gaan staken en hoe zij hier nu ook overal beginnen? 't Gaat goed, hè, en 't wordt tijd, dat wij gaan meedoen.” Zo begon een der vrouwen dit gesprek. „Tenslotte is ons werk ook belangrijk en gaat alles nog naar het buitenland, ook wat wij maken. Natuurlijk voor deviezen, zoals dat tegenwoordig heet. En wij werken ons ziek, hebben bijna geen kleren om aan te trekken en eten meestal droog brood.” „O, jawel”, antwoordt een ander prompt, „staken? heel goed, ik doe dadelijk mee, maar dan toch zonder de vakbonden, hè?” „Maar waarom buiten de vakbonden om? De E.V.C. is er toch goed voor. Die zal zeker ook onze staking willen leiden”. „Wat E.V.C.”.

mengt nu weer een andere jonge vrouw zich in het gesprek. „Weten jullie wel goed wat de E.V.C. momenteel eigenlijk doet? Zij zegt: wij gaan over een week of 14 dagen bijv. een proteststaking houden. Dan zeggen de bazen: best hoor, dan zullen wij zorgen dat jullie voor die tijd de schade van zo'n dag van proteststaking wel hebt ingehaald en profiteren er zelfs nog van, want zo'n stakingsdag wordt niet uitbetaald. — Nee hoor, staken is best, maar wanneer en hoe bespreken we zelf en doen we niet op commando.”

„Ja, dat is allemaal heel aardig, maar hoe weten de andere vrouwen, vooral op de grote confectiebedrijven het dan? Want ik vind, als wij gaan staken, dat dan alle bedrijven er aan moeten meedoen.” „Natuurlijk, dat moet ook. Maar wij kunnen toch zelf het contact maken, door van atelier tot atelier te gaan en van fabriek naar fabriek. Dat is de meest eenvoudige en praktische weg; nu op dit

Het heilige Rusland.

In ons eerste artikel spraken wij over de verhouding van arbeiders en boeren. Wij zagen, dat de boeren, wier productie-gemeenschappen beperkt waren tot eigen gezin of hoogstens tot eigen dorp niet uit eigen kracht en met een eigen program tot revolutie konden komen. Zij behoefden daartoe de hulp van een andere klasse. In het Westen van Europa hadden zij bondgenoten gevonden in de bourgeoisie, doch deze vormde in Rusland geen sterke, zelfstandige klasse. Slechts het proletariaat kon de stoot aan het tsarisme geven, welke de boeren-massa's in beweging zou brengen. Doch ook het proletariaat had op zijn beurt de hulp van de boeren nodig. Want het moest zijn strijd richten tegen het tsarisme, dat juist zijn grootste macht ontleende aan de onderworpenheid van de boeren en dat dus slechts, als de grondslag van zijn heerschappij aangetast werd met name dus, wanneer de boeren tot opstand kwamen, verslagen kon worden. Bovendien waren de boeren, ten gevolge van de primitieve economische toestanden, vrijwel geheel in staat zich zelf te verzorgen, dat wil zeggen: Zij hadden de industrie haast niet nodig.

Voor een goed begrip van de positie van de boeren moeten wij een vergelijking maken met de situatie b.v. in Nederland. Hier zijn de boeren volkomen afhankelijk van de industrie, die hen van werktuigen, kunstmest, veevoeder enz. voorziet. Wanneer de industrie niet werkt, kunnen de boeren het wel enige tijd uitzingen (in de „hongerwinter“ wisten zij zelfs een geweldige macht te verkrijgen, doch dit was een gevolg van bijzondere omstandigheden, welke normaal

ogenblik zeker. Want wij hebben er tenslotte allemaal schoon genoeg van. 't Is overal, ook in onze branche, hard werken en niet genoeg verdienen, ook al is ons loon dan hoger dan vroeger. „Ja maar,“ antwoordt hier weer een ander op. „'t is toch alles niet zo eenvoudig. Als nu de meel-fabriekarbeiders blijven staken hebben wij binnenkort geen brood meer“. „Ach, dat is toch ook niet zo erg, zullen wij een poosje minder eten, dat hebben we wel geleerd in het laatste oorlogsjaar. Tenslotte is het dan nu ons eigenbelang, wat in de oorlog niet direct het geval was.“ En zo gaat dit gesprek van deze groep arbeiders verder. Bravo vrouwen, ga naar de andere bedrijven en ateliers en spreek met je vakgenoten en de andere kameraden en organiseert je in je eigen bedrijf. Want alleen het besef van eigen kracht en solidariteit kan de stakingen doen groeien tot die werkelijke, grote, eensgezinde activiteit, die nodig is om tot betere levensomstandigheden te komen!

niet optreden), maar op de duur onder-vinden zij de kwade gevolgen zodanig, dat zij hun bedrijf moeten inkrimpen, omdat zij zonder werktuigen het niet geheel in stand kunnen houden. In elk geval vermindert de opbrengst op fatale wijze. In onze maatschappij zijn de boeren dus voor hun werk afhankelijk van de industrie. Maar ook voor de afzet van hun producten. Slechts weinig boeren maken tegenwoordig zelf kaas en boter. De melk gaat naar de fabriek en wordt daar verwerkt. Dit is voordeliger dan het vervaardigen van die producten op de boerderij. En geen enkele boerin denkt er tegenwoordig over zelf al de kleren van het gezin te vervaardigen. Want de industrie levert zo goedkoop, dat de tijd, die zij nodig zou hebben om ze thuis te maken, beta-gebruikt kan worden.

Een eeuw geleden was het b.v. in de Gelderse Achterhoek nog heel anders. Daar had elke boer een stukje land, waar hij koren verbouwde en een koe weidde. In de wintermaanden werd door de boer garen gesponnen, waarvan de boerlin kleren weefde. In een dorp was allicht ook een keuterboertje, die voor bijverdiens- als timmerman optrad. Zo had men de industrie praktisch niet nodig. Zo goed als alles, wat men nodig had, maakte men zelf, of werd in de kleine gemeenschap, die het dorp vormde, gemaakt.

In deze toestand leefde nu ook de Russische boer van de tijd vóór de revolutie. De industrie kon hem niet dwingen, omdat hij er bijna helemaal onafhankelijk van was.

In 1914 ontbrandde de eerste wereld-oorlog. Het achterlijke Rusland kon het van het moderne Duitsland niet winnen. Ondanks een zeer harnekkig verzet kwam in 1916 de grote nederlaag; het Duitse leger trok de Baltische landen en de Oekraïne binnen. In Maart 1917 (volgens de oude Russische datering Februari) brak de revolutie uit. De partijen van de bourgeoisie grepen nu de macht, die haar als het ware in de schoot geworpen werd. Het tsaristische bestuur was door en door vermolmd. Het kon geen weerstand meer bieden. Vrijwel zonder strijd scheen de bourgeoisie gewonnen te hebben. Een regering van burgerlijken en z.g. mensjewiki (te vergelijken met onze sociaal-democraten); zij waren van mening, dat Rusland nog niet rijp was voor het socialisme en dat het eerst een kapitalistische periode moest doormaken) voerde de heerschappij. Maar haar macht was gering. Zij kon niet anders dan de oude tsaristische politiek voortzetten. Hiermee breken betekende een zekere nederlaag voor de kleine en in zichzelf verdeelde „mid-dengroep“, die nooit tot een werkelijke

zelfstandige ontplooiing was gekomen en die ook toen nog op een groot deel van het oude officierenkorps steunde.

De oorlog werd voortgezet. Hervor-mingen ten bate van de boeren bleven uit. Het proletariaat in de steden, voor-aan de Petersburgse arbeiders, riepen luide om doorvoering van de revolutie. Doch evenals de tsaren onmachtig waren geweest om aan de eisen van de tijd tegemoet te komen, om door het vinden van nieuwe vormen op economisch, sociaal en politiek gebied het verval om te zetten in een nieuwe machtsontplooiing, zo was ook de „gematigde“ regering niet in staat de dreigende vloedgolf te keren.

In November (oude datering October) kwamen de Petersburgse arbeiders in beweging. Zij namen bezit van de be-drijven. En de boeren volgden hun voor-beeld. Zij maakten zich meester van de landgoederen van de adel. De soldaten deserteerden bij duizenden. De regering vluchtte. Dit was de werkelijke revolutie, de noodzakelijke voortzetting van de in Maart begonnen beweging. Maar deze revolutie stootte in zekere zin in het lucht ledige. Zij schiep voor de arbeiders een toestand van verwarring zonder uitzicht.

Want wel had het proletariaat zich in de grote industrie-centra van het productie-apparaat meester gemaakt, maar het kon het niet tot de volledige verovering van de macht benutten. Voor de enorme boerenmassa was de revolutie geslaagd. Zij had gebracht, wat men ervan wilde. Land. Maar de arbeiders, die de stoot hadden gegeven en die de leiding moesten behouden, wilden zij niet opnieuw onderworpen worden, stonden nu geheel alleen. Met een toch altijd nog in ver-houding tot de enorme bevolking heel kleine industrie en zonder vat op de boeren. Er was slechts één mogelijke uitweg: Uitzbreiding van de revolutie tot industriële krachtige staten. Men zou

dan, samen met de buitenlandse arbeiders, de boeren wellicht kunnen dwingen. Want voor het organiseren van een communistische productie waren de boeren niet te vinden. Hun doel, wij zeiden het al, was uitzbreiding van hun land-bezit en opheffing van de drukkende pachtverhoudingen. Zij wensten een maatschappij, waarin hun pas verworven positie van vrije, onafhankelijke boeren zou worden bevestigd. Met andere woorden: Zij wilden een kapitalistische maatschappij. Bij een maatschappelijke orde, waarin zij vóór alles voor de behoeften van de stadsarbeiders zouden moeten produceren, die hen later wel eens met industrieproducten zouden betalen, voelden zij helemaal niets. In dit verband moeten wij weer denken aan de vrij zwakke industriële ontwikkeling van Rusland. En wat er aan industrie was, was ten gevolge van de oorlog en de revolutie gedeseorganiseerd. De arbeiders konden de boeren niets in ruil voor hun noodzakelijke producten aanbieden.

Onder deze verhoudingen werd het voor de bolsjewistische partij gemakkelijk om de macht in handen te nemen. Im-mers, de arbeiders konden wel de be-drijven in eigen bezit nemen, maar zij konden niet de gehele productie, die voornamelijk van de boeren afhing, beheersen. Terwijl in West-Europa en Amerika een revolutie zou bestaan uit het overnemen van de bedrijven en het breken van de oude staatsmacht, die als onderdruk-kingsapparaat in een gemeenschap van vrije en gelijke producenten overbodig is, kon een heersend apparaat in Rusland niet gemist worden. De verklaring hier-van volgt uit datgene, waarop wij tel-kens de nadruk hebben gelegd: Het pro-letariaat in landen, waar de industrie geheel overweegt, kan de maatschappij beheersen; een land, waar de productie vooral afhankelijk is van een primitieve

landbouw, moet dwang worden toege-past door een minderheid van de bevol-king om de overgrote meerderheid te dwingen te gehoorzamen. Hier is dus een macht nodig, welke dwingen kan. Deze macht is de staat.

De bolsjewistische partij van Lenin draagt het stempel van de Russische ver-houdingen. Zij maakte zich los uit de reformistische denkwijze, welke overal in Europa meer en meer de Marxistische partijen ging doordringen. Wij kunnen ons hierover niet verbazen. In het Wes-ten immers bereikte het kapitalisme een grote bloei. De arbeiders slaagden erin hun levensomstandigheden belangrijk te verbeteren. De heersende klasse zelf stond er niet vijandig tegenover om het proletariaat een „menswaardig bestaan“ te geven, want slechts zo kon er een krachtige, lichamelijke en geestelijk vol-doende ontwikkelde arbeidersklasse be-staan en blijven bestaan, welke de haar opgelegde taken in de steeds ingewikkel-der productie kon uitvoeren. In het Oos-ten echter, waar de industrie pas op-kwam, kon men putten uit een overvloed van arbeidskrachten (arme boeren en landarbeiders, die op het land verhonger-den en naar de steden trokken) en men behoefde er ook niet zuinig mee te zijn. Binnen het kader van een half-feodaal land met een opkomende industrie kan het proletariaat niet door middel van parlementaire actie en vakbondstrijd iets bereiken, want beide strijdmiddelen be-staan er eenvoudig niet, omdat zij door de staat verboden worden of tenminste krachteloos gemaakt.

Het ligt dus voor de hand, dat in Rus-land het grootste deel van de socialisti-sche politici begrepen, dat men niet langs de weg der geleidelijkheid tot de macht kon komen, maar alleen maar via de directe strijd tegen het tsarisme.

Lenin en de zijnen wilden de staat veroveren en hem op hun wijze inrichten. Daartoe moest een krachtige partij wor-den gevormd, die overal zijn leden ver-spreidde om, wanneer het ogenblik van de revolutie kwam, de leiding op zich te kunnen nemen. De partij was maar heel klein, in 1917 telde zij slechts enkele duizenden leden. Maar zij vormde een gesloten strijdformatie, die wist, wat zij wilde: De macht! Die zou zij in handen nemen ten behoeve van het proletariaat. Zij zou het proletariaat leiden naar de communistische maatschappij. Het pro-letariaat zou tot de vrijheid worden opge-voerd door de de staat beheersende partij. De partij vormde immers de „élite“ van de arbeiders en die intellectuelen, die tot een proletarisch inzicht waren gekomen. De partij moest de bewuste uitvoerder van de onbewuste wil van het proletariaat zijn.

Doch niet alleen het proletariaat moest door de partij opgevoerd, rijp gemaakt worden voor eigen machtsuitoefening en voor eigen beheer, ook de economie van het land moest rijp gemaakt worden voor beheer door de arbeiders. Het land moest geïndustrialiseerd worden. Alleen hier-door kon het proletariaat zich een wer-

kelijke machtsbasis scheppen. De nood-zaak hiervan werd vooral duidelijk, toen de hoop van de bolsjewistische partij, dat in Duitsland en andere landen de revo-lutie zou uitbreken, in rook vervloog. Wij komen hierop in een volgend artikel terug.

De resultaten van de revolutie van 1917 waren dus, kort samengevat:

De boeren hadden zich van het land van de adel meester gemaakt; de arbeiders beheersten de bedrijven; de bolsje-wistische partij, gesteund door het pro-letariaat, nam het staatsapparaat over. Haar voornaamste daad tegenover de be-volking was wel het beëindigen van de oorlog. Deze eis klonk steeds luider. Noch de boeren, noch de arbeiders voel-den voor een voortzetting van een hope-loze strijd, welke hun geen winst beloof-de te brengen. In het begin van 1918 werd met Duitsland en zijn bondgenoten de vrede van Brest-Litovsk gesloten. Deze daad werd verricht door de bolsje-wistische regering en versterkte haar po-sitie aanmerkelijk. Zij kon nu aan de organisatie van de maatschappij haar krachten wijden. De „spontane“ revo-lutie was voorbij; van nu af aan leidde de partij, die het staatsapparaat beheer-ste, het proletariaat meer, dan dat zij door de beweging der arbeiders voort-gestuwd werd.

Zomerkamp Spartacus.

Slechts een kort bericht vanwege de ruimte.

De kameraden die zich reeds gemeld hebben dienen direct te berichten:

1e: of zij in het kamphuis willen slapen;

2e: of zij onze (huur) tenten zullen ge-bruiken;

3e: of zij zelf voor een tent zorgen.

De kameraden die zelf voor een tent zorgen gelieven te berichten of zij nog loge's kunnen bergen.

De kameraden van het Ie moeten vóór 15 Juli f 12.— p.p. aan Leen v. d. Jagt zenden (Van Beuningestraat 90 I). Voor kinderen beneden zes jaar f 9.—

De andere kameraden moeten vóór 15 Juli f 5.— p.p. zenden. In het kamp afrekenen.

Kampeerders in de huurtenten betalen ook f 12.— p.p. Voor kinderen beneden zes jaar half geld.

Kampeerders met eigen tent betalen voor de gehele week f 9.— p.p. Voor kinderen beneden zes jaar f 5.—

Zoals reeds bekend is gemaakt: voor de broodmaaltijden zorgt ieder zelf.

De termijn voor aanmelding is nog lang niet gesloten, maar de kameraden moeten begrijpen dat het voor de orga-nisators erg prettig en gemakkelijk is als zij spoedig weten waar zij aan toe zijn. Bovendien is de ruimte niet onbe-perkt!

Volgende week plaatsen we een uit-voerig bericht.

DRIA.

Het vliegkrakel zonder piloot,
Suiest om de oude wereldkloot.
Wat al belevensissen!
In China woedt de oorlog voort
De West laat 't lynchen ongestoord
En Manus gaat uit vissen.

Stakingen golven op en neer.
Het mensdom heeft geen woonhuis meer,
Maar wel gevangnissen.
Van vrede wordt gepraat alom
En kindren spelen met een bom —
En Manus zit te vissen.

De huisvrouw telt en telt het loon,
Zij denkt aan Indië, aan haar zoon
En meer bekommernissen.
Een lome druk maakt 't leven zwaar
En Manus heeft nog één sigaar
Die rookt hij onder 't vissen.

Naar Azië om concessie-buit
De Islam drijft de Joden uit.
Dat zijn gebeurtenissen!
De Christen zweert bij 't oude boek
Een Nazi hangt zich met een vloek
En Manus vangt zijn eerste snoek
Nou blijft hij nog wat vissen.

Het woelt en bruiest, 't komt niet tot rust
't Staat overal naar hartelust
Te koken en te sissen.
Geen oorlogswond is nog geheeld,
Het moorden heeft het hart verveeld
En Manus heeft zijn tuig verspeeld
Het hangt tussen de lissen.
Nou kan hij niet meer vissen.

Beginselverklaring der Duitse revolutionairen.

1. Vaststelling en verwerping van het Staatskapitalisme.

Het bestaan van een, zoals wij dat noemen, staatskapitalisme of een kapitalisme, waarvan de staat het monopolie heeft, kunnen wij in de eerste plaats in Rusland vaststellen, maar ook meer en meer in een reeks andere landen. Reeds sedert de eerste wereldoorlog kon men in het kapitalisme een algemene neiging om de productie- en verkeersmiddelen door de staat te laten overnemen, waarnemen. In Rusland is men op dit gebied het verst gegaan.

De oude, of officiële arbeidersbeweging propageerde deze nationalisering als een socialistische vooruitgang. Vele „socialistische” of „communistiche” propagandisten zijn zo ver gegaan, dat zij het staatskapitalisme als „socialisme”, „socialisering” of „communisme” voorstelden.

Ook het Fascisme, dat de socialisering voortgezet en uitgebreid heeft, sprak van „socialisme”.

Het Trotskisme tracht zijn verdediging van Rusland te rechtvaardigen, met het argument der socialisering van de productiemiddelen.

In werkelijkheid is de socialisering geen socialistische vooruitgang, maar slechts een uitbreiding van de, reeds in het „normale” kapitalisme voorkomende, tegenstrijdigheden en tegenstellingen.

Speciaal de uitbuiting en onderdrukking van de grote arbeidende meerderheid door een kleine parasitaire minderheid; de tot het uiterste gestegen massa-honger aan de ene kant en de mateelose luxe aan de andere zijde, en ten slotte, het veroorzaken en doorvoeren van de imperialistische roof oorlog met daaruit voortvloeiende barbaarse verdelgings- en plunderings veldtochten (bezettingen), zijn niet alleen niet verdwenen, maar zijn een karakteristiek kenmerk van het Staatskapitalisme.

Daaruit blijkt dus duidelijk, dat wij het staatskapitalisme even zeer afwijzen, als alle andere vormen van het kapitalisme onverschillig of het onder democratische, fascistische, socialistische, stalinistische of andere vermommingen optreedt.

2. Afwijzing van iedere staat.

Wij verstaan onder „staat” een uit Politie, Leger, Bureaucratie, enz. bestaande onderdrukkings machine, die, sedert de splitsing der menselijke maatschappij in klassen, bestaat en altijd als een werktuig ter onderdrukking in handen der bezittende, uitbuitende en heersende klasse, tegen de bezitloze en daarom uitgebuite en beheerste klasse, optreedt. Wij strijden voor de klassen- en derhalve staatsloze samenleving, waarin pas de menselijke behoeften aan welstand en vrij-

heid, geheel en ten volle, kunnen worden bevredigd.

Wij houden het voor uitgesloten, door middel van een staat, al noemt hij zich ook „arbeidersstaat”, tot deze klasseloze samenleving te geraken, want iedere staat, ook een z.g. „arbeidersstaat”, is van de massa gescheiden, en heeft de onvermijdelijke tendens tot zelfbehoud en daardoor de neiging, zich boven de massa te verheffen en deze te beheersen en ten slotte uit te buiten.

Op deze grond zijn wij van mening, dat de arbeidende massa's zelf de productie middelen en daardoor alle maatschappelijke macht, in handen moeten nemen en wel, door middel van hun, democratisch gekozen, door hen ten allen tijde gecontroleerde en afzetbare, gedelegeerden, die zelf niet ophouden arbeiders te zijn, en ook voor de uitoefening van maatschappelijke functies een eenvoudig arbeiders loon ontvangen. Een dergelijke gemeenschap (Kommune) kan niet meer als staat worden aangeduid, daar een van de massa gescheiden macht, (politie, staand leger, bureaucratie) niet meer bestaat. In plaats van de vroegere staat is de algemene bewapende, in haar raden-democratie georganiseerde, arbeidende massa gekomen.

3. Voor de sociale revolutie.

Een zodanige toestand, de verwerkelijking der Kommune, dus een uit de weg ruimen van de staat en van het kapitalisme, kan slechts door de sociale revolutie worden bereikt. Sociale revolutie betekent gewelddadige vernietiging van het tegenwoordige heersende sociale systeem en vervanging door een ander sociaal stelsel.

Een vreedzame omwenteling, van het, in barbarisme verzinkende kapitalisme, in een klassenloze gemeenschap, is niet mogelijk. Ook een vreedzame afschaffing van het kapitalisme is onmogelijk. Elke klasseheerschappij en iedere staat bieden, welke poging tot omverwerping ook, gedaan wordt verbitterde tegenstand. Zelfs bescheiden pogingen tot hervormingen, worden reeds met wapengeweld verhinderd. Hieruit volgt, dat vervanging der kapitalistische klasseheerschappij door de klassenloze samenleving, zonder revolutie, onbestaanbaar is.

De zegevierende sociale revolutie tegen het kapitalisme is de grootste sociale revolutie, in de menselijke maatschappij, daar zij niet slechts één klasseheerschappij uit de weg ruimt, maar elke klasseheerschappij en klassemaatschappij. Terwijl de burgerlijke revolutie b.v., de feodale heerschappij door de burgerlijke vervangt, is de tegen het kapitalisme gericht revolutie een tegenstander van iedere klasseheerschappij en van iedere

staat, en heeft als doel een gemeenschap zonder staat of klasse.

De kracht, die in staat is, deze sociale revolutie te volbrengen en de klasseloze maatschappij te verwerkelijken, zijn de arbeidende massa's van alle landen, en in het bijzonder zij, die aan de moderne productiemiddelen staan en voor de klassenloze samenleving de noodzakelijke overvloed zullen moeten produceren.

Op deze grond noemen wij de sociale revolutie, die tegen het kapitalisme gericht is, ook wel proletarische revolutie.

Deze revolutie is slechts internationaal mogelijk. Zij begint wel is waar, naar de ervaring geleerd heeft, vermoedelijk binnen nationale grenzen, maar moet zich snel uitbreiden over de ganse aardbol, daar zij anders op de een of andere wijze te gronde gaat. Het proletariaat is een internationale klasse, en ook de kapitalisten, hun imperialistische concurrentie-strijd ten spijt, zijn door internationale belangen, tegen het gevaar ener proletarische revolutie verbonden.

4. De ontwikkeling en verscherping van de proletarische klassenstrijd.

Sedert haar bestaan is de arbeidersklasse gedwongen haar klassebelangen, tegen de bourgeoisie en haar staat, te verdedigen: strijd om loonsverhogingen, prijsvermindering, betere arbeidsvoorwaarden, stakingsdemonstratie- en verenigingsrecht, enz. In de tegenwoordige, historische periode van het staatskapitalisme, van de steeds scherper wordende staats-terreur, en de permanente oorlogstoestand, neemt de arbeidersstrijd voor de dagelijkse eisen, onvermijdelijk een nieuw karakter aan.

De heersende klassen kunnen steeds minder toegeven, ze zijn zelf in benarde omstandigheden en aan het eind van hun Latijn. Fascisme, politie- en militaire dictatuur zijn de normale vormen van heerschappij van het tegenwoordige kapitalisme geworden. Het tijdperk der burgerlijke democratie is ten einde, al bestaan er in enige landen nog resten daarvan. Stakingen worden overal onderdrukt of verboden. De arbeider ziet zich niet meer tegenover de enkele ondernemer geplaatst, maar tegenover de gehele, in de staat georganiseerde uitbuitersklasse. Zo verkrijgt elke strijd voor eenvoudige dagelijkse eisen onvermijdelijk — wanneer hij doorgevoerd wordt — een revolutionair karakter.

Het zijn de heersende klassen zelf, die, door het aan de staat brengen van de productiemiddelen, de dagelijkse strijd der massa's steeds meer het karakter verlenen van tegen de staat gericht te zijn.

De stakende arbeiders, die oorspronkelijk rustig thuisblijven, later stakingsposten organiseerden, daarop de bedrijven bezetten, worden er steeds meer toe gedreven, bij conflicten, eenvoudig zelf de bedrijven in handen te nemen. Dat is in een aantal gevallen in Holland, Frankrijk, Engeland als ook in Italië gebeurd. Wij zullen dit later uitvoeriger behandelen.

VAN DE MAASKANT.

Wild, wild worden de kleinburgers, grote en kleine kapitalisten; wild worden ook de grote en kleine bonzen. Wild omdat die verdoemde proletariërs steeds meer blijk geven, dat zij het zelf willen gaan doen. Een golf van „wilde” stakingen gaat over ons land en dus, ook over Rotterdam. Wilde stakingen, directe acties buiten elke erkende vakorganisatie om. Niemand waarmede men via de Stichting v.d. Arbeid kan onderhandelen. Neen, direct met die verdoemde proletariërs zelf moet men gaan praten en die kennen niet de gebruikelijke techniek van het onderhandelen. Die eisen en houden voet bij stuk. Geen wonder dus dat alle mogelijke soorten van kleinburgers wild en steeds maar wilder worden. De vakbonden worden wild omdat hun positie als „arbeidersvertegenwoordiger” in de knel komt en dus zijn ze er wild op om op welke wijze dan ook de leiding weer in handen te krijgen en daarmede het conflict zo spoedig mogelijk te liquideren. De arbeiders zijn zich nog niet geheel van eigen kracht bewust, de nieuwe strijdmethode, hoewel zij hem door de nood gedreven steeds weer toepassen, ligt hen nog niet en daarom slagen de bonzen van verschillende huize er veelal nog in zich van de leiding te verzekeren en zoals gezegd, daarmee het conflict te liquideren.

Schreven we in ons vorig overzicht over de staking bij de A.T.O., momenteel behoort dit na plm. een goede week staken weer tot het verleden. Op Maandag 9 Juni vond een vergadering plaats, uitgeschreven door de „erkende” organisaties, op welke vergadering van de 300 stakers er ruim 80 aanwezig waren. Op deze vergadering werd op advies van de samenwerkende organisaties met 71 tegen 9 stemmen en 3 blanco besloten weer

aan het werk te gaan en de onderhandelingen daarna via de organisaties weer met de directie op te nemen. Dit terwijl een vertegenwoordiger van het landelijk actie-comité, in het leven geroepen om ook elders in het land door middel van sympathiestaking de Rotterdamse A.T.O. mensen te steunen, een dringend beroep deed, niet op de verlokkingen van de organisaties in te gaan, doch de strijd eensgezind vol te houden. Een overwinning voor de bonzen dus, een tijdelijke nederlaag voor de betreffende arbeiders.

Van veel groter betekenis was de 24-urige sitdown-staking bij Wilton-Fyenoord te Rotterdam en Schiedam, omvattende plm. 6.000 arbeiders en welke staking in een volledige overwinning voor de arbeiders is geëindigd. Omtrent de oorzaak van dit conflict moeten we even teruggaan naar Vrijdag 30 Mei j.l. toen namens de vergadering van directie en aandeelhouders aan de arbeiders werd toegezegd, dat hun op 6 Juni een gratificatie zou worden uitbetaald van 9% uur loon verminderd met 17 uur welke reeds op Kerstmis waren verrekend. Deze toezegging was het resultaat van diverse besprekingen, welke reeds tussen de fabriekskern en de directie hadden plaats gevonden en waarbij uitbetaling van een gratificatie als eis was gesteld. Steeds was men weer met verschillende uitvluchten naar voren gekomen als: niet mogelijk door ongeorganiseerd overleg met de Metaalbond, zijnde een bond van georganiseerde industriëlen; tegenwerking van de Rijksbemiddelaars; de samenwerkende organisaties zouden met 48 uur genoege nemen; enz. De arbeiders lachten echter alle uitvluchten aan hun laars en hielden vast aan hun eis met bovenvermeld gevolg.

Het is de ontwikkeling zelf, die tot een proletarisch-revolutionaire oplossing noopt. Niettegenstaande langere perioden van reactie en ontmoediging, kan men een algemene verscherping der strijdvormen van de proletarische klassenstrijd vaststellen. Daaruit volgt, dat wij iedere actie voor dagelijkse eisen der uitgebuite massa's ondersteunen: voor verhoging der lonen, tegen prijsstijging, voor vergroting der levensmiddelen rantsoenen, voor verbetering der arbeidsvoorwaarden, enz. Wij wijzen er op, dat de oude vormen van strijd — stakingen en demonstraties — hun waarde bewezen hebben, maar nieuwe aanzichten krijgen. (bedrijfsbezetting en ontgening door het personeel); wij zijn vóór de versterking en uitbreiding van eenmaal begonnen acties, en vóór alles verbinden wij iedere dagelijkse strijd met de hoofdstrijd, ieder dagelijks doel met het hoofddoel: afschaffing van iedere klasseheerschappij, sociale revolutie, Kommune.

Wij zijn dus tegenstanders van het reformisme, dat de dagelijkse eisen als

hoofddoel beschouwt, of de gerechtvaardigde eisen der arbeidersmassa's slechts met burgerlijke, nationalistische of staatsparolen verbindt en zo de proletarische energie voor anti-proletarische politiek tracht te benutten.

In tegenstelling tot deze reformistische tendenzen trachten de revolutionairen in het verloop van de strijd om onmiddellijke verbeteringen, het bewustzijn van de massa's te verhelderen en te versterken en hen vóór alles duidelijk te maken, dat een belangrijke of zelfs duurzame verbetering van de proletarische levensvoorwaarden onder het kapitalistisch regiem, niet mogelijk is.

Zelfs onder het kapitalistisch stelsel kan de kleinste verbetering alleen door strijd, alleen door ontplooiing van revolutionaire massa-energie veroverd en behouden worden. Eerst het volledig uit de weg ruimen van ieder kapitalisme, door de zegevierende arbeidersklasse, eerst de Kommune, zal een grenzeloze verbetering van het levenspeil der arbeidende massa's mogelijk maken.

Donderdag 5 Juni werd 's avonds bij het verlaten van de fabriek aan de poort aangeplakt, dat de toegezegde gratificatie op last van het College van Rijksbemiddelaars niet mocht worden uitbetaald. Begrijpelijkerwijs veroorzaakte dit onder de arbeiders grote consternatie en het antwoord van de inmiddels opgekomen nachtploeg was dan ook een vierurige sitdown-staking waaraan door allen werd deelgenomen. De dagploeg kwam Vrijdagmorgens voltallig op doch weigerde eveneens de machines op gang te brengen en aan het werk te gaan. Het gehele massale bedrijf zowel te Schiedam als te Rotterdam lag volledig stil. De dringendste betogen konden de arbeiders niet bewegen weer aan het werk te gaan en de directie wist dan ook niet beter te doen dan jilings naar Den Haag te gaan om daar de situatie uiteen te zetten. Reeds diezelfde dag werd bekend gemaakt, dat de kwestie Wilton op Maandag 9 Juni als eerste punt op de agenda der Rijksbemiddelaars zou staan, op welk bericht de nachtploeg op advies van de bedrijfskern het werk hervatte en ook de dagploeg Zaterdagmorgens op de gewone wijze aan het werk ging.

En ziet, de wonderen zijn de wereld nog niet uit. Ook de heren Rijksbemiddelaars kunnen als het moet in Amerikaans tempo werken. In de loop van Maandag werd reeds bekend gemaakt dat de gratificatie was toegestaan en Maandagavond waren er reeds meerdere arbeiders die een loonzakje met 79 uur gratificatie ontvingen.

Een overwinning van betekenis, van betekenis vooral ook voor de arbeiders uit de andere fabrieken. Er wordt momenteel flink verdiend door de heren metaalbaronnen. Men zit erstens vol met belangrijke orders. Men heeft de arbeiders dienstengevolge dringend nodig en dit is het moment om verbetering van hun positie, die van ouds in de metaalindustrie één van de slechtste was, te verbeteren en hogere lonen en betere arbeidsvoorwaarden af te dwingen. Hier kwam geen vakorganisatie aan te pas, maar stonden E.V.C.-leden, N.V.V.-leden, Christelijken, Katholieken en ongeorganiseerden als een bedrijfseenheid naast elkander. Laat dit een les en voor hen zelf en voor de andere arbeiders zijn wat men op deze wijze kan bereiken.

Wij moeten er echter tegelijkertijd nog dit aan toevoegen. Laat men nu niet gaan denken dat men het gewonnen heeft, dat men er is. Integendeel, men is er nog lang niet. De reactie heeft nu onder de drang van Uw arbeiderseenheid moeten wijken, doch wees er verzekerd van, zij ligt op de loer om bij de eerstvolgende gelegenheid des te harder terug te kunnen slaan. Daarom, U heeft nu Uw eenheid gevormd, bewaar deze eenheid. Geef ook geen enkele politieke partij of vakorganisatie de gelegenheid daarvan voor eigen standje de profijtten te kunnen trekken. Vormt nu comités voor actie in de gehele metaalindustrie, teneinde sterk te staan voor de volgende fase van de strijd!

MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING.

I.

In de volgende nummers van „Spartacus“ willen we een aantal artikelen over de maatschappelijke ontwikkeling brengen. Ze vormen samen een geheel, doch kunnen ook afzonderlijk gelezen worden.

HET LIBERALE KAPITALISME.

Men hoort dikwijls zeggen, dat we „op de kentering der tijden“ leven, of dat de wereld „in de smeltkroes“ is. Daarmee wordt dan bedoeld, dat belangrijke maatschappelijke omvormingen in aantocht zijn, die een nieuwe verhouding tussen de mensen zullen brengen. Ongetwijfeld is dit juist. Maar het bezwaar van zulke termen is, dat daarmee de indruk wordt gewekt, dat de nu achter ons liggende periode een tijd van rustige ontwikkeling geweest zou zijn. En dat is helemaal niet het geval. Sinds de doorvoering van de machinale productie op de grondslag van de loonarbeid en de vrije concurrentie is de wereld meer veranderd, dan in duizenden jaren, die er aan vooraf gingen. Dat is dan in een tijdsverloop van ongeveer 150 jaar.

Omstreeks 1800 kwam de machinale productie op. Spoorwegen werden door alle landen gelegd en brachten textielgoederen, ijzerwaren en gereedschappen van allerlei aard in de vroeger afgesloten boerengebieden. Het blootleggen van het boerenland opende geweldige afzetgebieden voor de industrie; voor haar had het dezelfde werking, alsof nieuwe werelddelen werden ontdekt. De industrie had echter een ontwrichtende werking op het ambachtsleven op het platteland, terwijl het boerenbedrijf in Europa in ernstige moeilijkheden kwam door het oplopen van de grondrente en de grote graanimporten, die door het moderne vervoer mogelijk werden.

De volken der aarde werden dooreen geworpen. Hele werelddelen, zoals Amerika en Australië werden nieuw bevolkt; oude inlandse bevolkingen werden uitge-

roeid. Versteende beschavingen, zoals China, Japan, Indonesië wankelden op hun grondvesten onder de aantaking met de kapitalistische productie.

Bij al deze omvormingen groeide de rijkdom van de bezittende klasse tot in het onmetelijke. Zie de enorme steden, de fabriekscomplexen, de oceaanstomers, de spoorwegen, de luchtdiensten. Het is alles opgestapelde rijkdom. De staatslieden en de bezittende klasse spreken wel van de groei van de „nationale rijkdom“. Doch dit is slechts een hoon voor de miljoenenmassa's der mensen, die te midden van al die rijkdom nauwelijks te eten hadden en hebben.

Als men dus zegt, dat nu de wereld in de smeltkroes is, kan dat alleen betekenen, dat het in de komende jaren nog meer gaat gisten en bruisen, dan reeds in de afgelopen 150 jaar het geval was.

Het vastlopen van het Liberale kapitalisme.

De loonarbeid was onder het liberale kapitalisme dus een buitengewoon revolutionaire productiewijze. En het eigenaardige daarbij was, dat een periode van grote bedrijvigheid telkens werd gevolgd door een plotseling optredende crisis, die de bedrijven tot stilstand bracht en miljoenen arbeiders tot werkloosheid doemde. Aanvankelijk traden deze crisisen om de 11 jaar op, terwijl na ongeveer 1 jaar de crisis weer overwonnen was en de bedrijven weer volop konden draaien. Maar allengs volgden ze elkaar sneller op, terwijl de z.g.n. herstelperiode langer duurde. Na 1900 stortte het bedrijfsleven om de 7 jaar ineen, zodat het praktisch van de ene crisis in de andere tuimelde. Na de eerste wereldoorlog trad in 1921 een crisis in, ernstiger dan enige voorafgaande, terwijl pas 2 jaar later de productie op gang kwam. Dat wil zeggen; na 2 jaar was de crisis overwonnen, tenminste..... voor de bezittende klasse. Want de fabrieken draaiden weer, er werd weer „verdiend“, de koersen van de aandelen liepen weer omhoog. Maar nu

uit de stukken strijd van de arbeiders zelf. Dat zij een voorbeeld zullen hebben te nemen aan de strijd van b.v. de arbeiders van Wilton en dan zullen ook zij tot de conclusie komen, dat willen zij iets bereiken, ook zij het zelf zullen moeten doen!

Zo juist, bij het beëindigen van deze beschouwing krijgen wij bericht, dat ook het personeel van Machinefabriek P. Smit door middel van haar zelf gekozen bedrijfskern aan de directe de eis heeft gesteld van directe betaling van een gratificatie van 96 uur loon evenals men dit bij Wilton heeft ontvangen. Omtrent eventuele toekomstigheden zijn we uteraard nog niet ingelicht; we zullen echter onze lezers er van op de hoogte houden.

deed zich hierbij een nieuw verschijnsel voor: terwijl vroeger de arbeiders na een crisis weer „te werk gesteld“ konden worden, bleef een aanzienlijk deel van de arbeiders in de bloeitijd zonder werk.

Amerika produceerde in de jaren 1922 tot '29 meer dan ooit tevoren, terwijl het aantal arbeiders, dat hierbij werk vond, daalde. Gedurende de grootste productie bleven nog altijd 5 miljoen man zonder werk. Voor Engeland geldt hetzelfde: na 1921 daalde het aantal werklozen tot 1939 niet onder het miljoen. En Duitsland had na 1921 met hetzelfde verschijnsel te kampen.

Het spreekt vanzelf, dat dit voor de arbeidersklasse finnikend was. Niet alleen dat duidzenden in verarming dreigden te verkommeren door blijvende werkloosheid, maar al die werklozen oefenden te gelijk een druk op de lonen van de nog werkenden, terwijl door de staat aan de sociale wetgeving werd geknabbeld.

En toch was dit nog kinderspel, vergeleken bij de crisis van 1929. Het was de langdurigste en heftigste, die we ooit hebben gekend. Wel werd de crisis in 1933 door verschillende landen overwonnen, maar ook toen bleef de werkloosheid voor de arbeiders nog steeds massaver-schijnsel.

Voor al de crisis van 1929 heeft de crisis van 1929 heeft doen zien, dat het liberale kapitalisme onhoudbaar geworden is. Terwijl het in zijn opkomst ondanks zijn vallen en opstaan de levensmogelijkheden van de bevolkingen in de industriële landen vergrootte, zoda de bevolkingen daar meer dan verdubbelde, bedreigt het nu telkens opnieuw de bestaansmogelijkheden van de miljoenen. Want vooral na 1929 werden in alle landen de grote kapitalen door de crisis met een bankroet bedreigd, wat een „nationale ramp“ betekende. Daarom gingen de regeringen er toen in alle landen te over, de kapitalen te beschermen. Ze hielden daarbij stap voor stap de vrije concurrentie op en gingen prijsregelen, marktregelen en productieregelen op treden. Daarbij moest een uitgebreid netwerk van toeliffingen op de buitenlandse invoer het binnenlandse bedrijfsleven beschermen, zodat de vrije goederenruil onmogelijk werd. Wat echter tegelijk te gevolg had, dat de spanningen tussen de landen ziender ogen toenamen, zodat het duidelijk werd, dat de tolmuren stuk gesloten zouden worden, om de internationale goederenbeweging weer mogelijk te maken.

Voor al de crisis van 1929 heeft duidelijk doen zien, dat op de oude manier niet langer in de levensbehoeften van de mensen voorzien kan worden. Drie kwart van de wereld hongerde en had nauwelijks kleding. En ondanks dat eiste het maatschappelijk stelsel, dat de productie beperkt werd, dat hele oogsten in zee gesmeten moesten worden, dat de groenten naar de mestvaalt verhuisden en het vles moest worden vernietigd. De krankzinnigheid van de oude maatschappij kon zeker niet duidelijker worden gedemonstreerd.

ORG AAN VAN DE

COMMUNISTENBOND SPARTACUS

OF DANKS ALLES.....

..... Zo is het leven en zo moet men het nemen, dapper, onverschrokken en lachend - ondanks alles.

Rosa Luxemburg.

Weer stopt de regelmatige uitgave van ons gedrukte orgaan. Zij, die behoren tot de vrienden van Spartacus zullen, toen wij een aantal maanden geleden onze eerste onderbreking sedert het einde van de bezettingstijd overwonnen door de steuncampagne onder de titel "Trots Alledem", hebben begrepen, dat hiermede wellicht een kloof die toen direct gaapte, kon worden overwonnen, maar dat daarmede de exploitatiezorgen van een revolutionair blad, dat bovendien voor de Nederlandse arbeiders vrijwel geheel nieuwe denkbeelden en nieuwe vormen van strijd propageerde niet volkomen van de lucht geveegd konden worden.

En nu staan wij zelfs voor ons onverwacht voor een soortgelijke situatie.

De actie voor Trots Alledem hielp. Zij bewees, dat Spartacus vrienden had en de inzameling leverde zelfs meer op, dan wij aanvankelijk hadden durven verwachten. Het bleek dat de lezers de waarde van ons blad in de drang der arbeiders naar vernieuwing hadden begrepen en dat ook het gevoel van verbondenheid en de betekenis van het zelfdoen, zelf helpen bij hen aanwezig was. Zo werd het gedrukt verschijnen voorlopig weer mogelijk gemaakt.

De moeilijkheden waren echter niet weg. Nog altijd was de exploitatie van het blad niet sluitend en geleidelijk liepen allerlei bijzondere kosten omhoog, waarvoor het steeds de grootste moeite kostte nieuwe oplossingen te vinden. Dit had ons reeds genoopt tot het bespreken van diepgaande plannen, om uit de impasse te geraken.

Toen geschiedde waar direct geen kruit voor gewassen was. Door een fout van de Posterijen werd een bedrag van honderden guldens per abtuls niet op de postrekening van de uitgeverij De Vlam bijgeschreven, doch op een andere rekening. Alle pogingen die wij tot dusverre in het werk hebben gesteld toen wij de fout bemerkten, om het bedrag op onze rekening bijgeschreven te krijgen, hebben tot dusverre gefaald. Hoe fantastisch het verhaal ook klinkt, het feit is er even juist om. En begrijpelijk zal het iader zijn, dat wij daardoor aan de nu eenmaal door de drukker gestelde eis van contante betaling weldra niet meer konden voldoen. Ons oordeel over deze zaak houden wij voorlopig nog onder ons. Men zal intussen onze gevoelens kunnen begrijpen.

Opnieuw staan wij dus voor het feit, dat wij onze lezers de vorige week moesten teleurstellen. Wij geven hun echter de verzekering, dat

o. 28

S

ii

mdat

loren

aan

meer

kent,

nden

Rus-

lusi-

of is,

itsin-

een

ische

maar

id.

urte-

hans

jelijk

eden

arin

e: na

l be-

aan-

ede-

van-

ten

een

een-

be-

ver-

igton

ilre-

de

niet

veral

het

om

olks-

Zo

ucti-

ge-

grote

deze

heeft

van

abi-

twijs

verd.

nod

der

lure-

be-

Zij

men.

dat